

Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref: Oppgis ved henvendelse hit
14/1261-2/AHAU

Arkivkode:
FA-V14/

Meldal, 26.11.2014

Høring av ny forskrift om tilskot til avløsing ved sykdom og fødsel m.v. - Uttale

Vi viser til Landbruks- og matdepartementet sitt brev datert 17.10.2014 om høring av ny forskrift om tilskudd til avløsing ved sykdom og fødsel mv. med høringsfrist 01.12.2014.

Orkla landbruk er felles landbrukskontor for kommunene Orkdal og Meldal. Vi gir følgende uttale:

Orkla landbruk er enig i at det er behov for en gjennomgang av forskrifta. Det er positivt at denne forskrifta blir mer sammenfallende med andre regelverk som arbeidsmiljøloven og folketrygdloven.

For å sikre en god matproduksjon i åra framover samt ei god rekruttering til bondeyrket, er velferdsordningene viktige. Vi er bekymra for at flere av endringene som er lagt fram i forslag til ny forskrift om avløsertilskudd ved sykdom, vil føre til ei dårligere velferdsordning for bøndene. I tillegg vil enkelte endringer medføre ei mer krevende forvaltning av ordninga.

Før endringer skjer i disse reglene, bør det være en gjennomgang av konsekvenser av de foreslalte endringene. Vi er usikre på om konsekvensene er tilstrekkelig belyst her.

Om de enkelte kapittel i høringsnotatet

Innledning og generelle vilkår for rett på refusjon

Vi mener tittelen på forskrifta bør ha en annen ordlyd. I høringa står det at forskrifta bør hete: «Forskrift om tilskudd til avløsing ved sykdom og fødsel mv». Det denne ordninga egentlig omhandler er REFUSJON av avløserkostnader ved sykdom og fødsel m.v. Dette er en vesentlig forskjell. Det at dette er ei refusjonsordning og ikke ei tilskuddsordning kan forsvare at utbetalinga går direkte til avløserlag hvis søkeren ønsker det. Det vil da være en refusjon av konkrete kostnader som de har hatt. Kan dette gjøre overføring til avløserlag mer «spiselig» juridisk?

Avløserrefusjon til ferie og fritid og avløserrefusjon til sykdom burde fortsatt være i samme forskrift. Dette for å sikre at det ikke kan gjøres trekk fra disse midlene som er en refusjon av kostnader, og ikke ei tilskuddsordning i vanlig forstand.

I dag utgjør lønnsutgifter til egen ansattsett avløser, utgifter til landbruksvikar eller til avløser ansatt i avløserlag eller -ring, grunnlag for utbetaling av avløserrefusjon. I forslag til ny forskrift går det fram at slike tjenester skal kunne kjøpes fra andre foretak, mens dagens ordning med avløserlag ikke er omtalt. Gjennom mange år er landbruksfaglig kompetanse bygd opp gjennom avløserlaga og det er pr i dag god tilgang på avløsere. Vi er skeptiske til å bryte ned dette gode arbeidet.

Det er viktig at sykdomsavløsing blir organisert som et arbeidsgiver/arbeidstaker-forhold. Dette for å sikre et godt arbeidsmiljø, riktig arbeidstid og stillingsvern som det framgår av arbeidsmiljøloven. Vi stiller spørsmål ved hvordan dette skal følges opp og kontrolleres.

I følge ny § 12 skal det være utbetaling kun til søker. Mange avløserlag forskutterer i dag kostnader til sykdomsavløser. Dette kan de gjøre fordi de får refusjonen innbetalt direkte til avløserlaget. Dette sikrer at bonden kan få avløsning når han er syk på tross av eventuelle likviditetsproblemer. Dette bidrar til å sikre god dyrevelferd og hindrer nedlegging av produksjon ved langtidssykemeldinger.

I ny forskrift § 1 bør det føyes til slik at «sjuke barn og omsorgsovertaking» også blir en del av formålet.

Til § 3 andre avsnitt er det viktig å avklare om det skal være avslutta likningsår eller godkjent likning som skal legges til grunn.

Refusjon ved sykdom

Når en sammenligner gjeldende forskrift § 7 med framlegg til ny forskrift § 4, kan en undres over om det ikke lenger er godkjent med delvis sykemelding. Redusert dagsats ved delvis sjukmelding bør også omtales i forskrifta.

Det er viktig at man holder seg til NAV sine regler for sykemelding og dermed når sjukepengeperioden på 365 dager har hatt sin siste dag, jf. § 4 i ny forskrift. Kommunens saksbehandlere har ingen mulighet til å kontrollere dette på annen måte.

Avløsing ved svangerskap, fødsel og adopsjon

Det er positivt at det skjer en harmonisering med folketrygdlov og arbeidsmiljølov. Dette til tross for ei innsnevring: tidsrommet barnefarene må ta sine 14 dager med rett til refusjon i forbindelse med fødsel, blir ei uke kortere i forhold til de regler som gjelder i dag. Muligheten til å ta ut gradert uttak av foreldrepenger bør også omtales i forskrifta.

Svkt barn

Det er positivt at legebehandling ikke lenger må foregå på «sjukehus, institusjon eller hos spesialist», men i stedet skal være i forbindelse med sykdom eller skade hos barnet. Det er viktig at det er lege som gjør alle vurderinger om helse og at det ikke blir tillagt saksbehandlere i kommunen å vurdere konsekvenser av sjukdom mv.

Det er positivt med ei utvidelse i § 6 ved sykdom hos barn. Grensa økes fra 16 til 18 år ved kronisk sykdom, langvarig sykdom eller nedsatt funksjonsevne.

Dødsfall

I § 7 bør detstå at utbetaling ikke blir avkorta med sykepenger i forbindelse med dødsfall. Dette bør fortsatt følge av forskrifta.

Søknad

I § 8 andre avsnitt bør ordlyden endres til «Søknadsfristen er 3 månader etter siste dag som gjev rett til tilskot.» Dette fordi dette er en eksakt dato å holde seg til i forhold til «... etter dagen avløysinga fann stad.» som kan være flere datoer.

Utmåling av tilskudd

Flytting av utmålingsreglene fra forskrifta til Jordbruksavtalen, er uheldig da dette blir mindre oversiktlig for søker og det vil heller ikke bidra til forenkling for forvaltninga.

Tidligere har det gått fram av forskrifta at «Ytingar som søker kan få – frå folketrygda, i pensjon i godtgjersle for tapt arbeidsforteneste og i løn – skal trekkjast frå tilskotet». Hvordan blir dette nå? Dersom disse ytelsene fortsatt skal trekkes fra, bør det gå fram av forskrifta for at søker skal kunne vite hvilke rettigheter som ligger til grunn.

Administrative og økonomiske konsekvenser.

Slik som høringsdokumentene er lagt fram, er det ikke lett å se hvor forenklinger skal komme og hvordan sakene skal behandles med framlagte endringer.

Med vennlig hilsen

Ane Haugen Wexelsen

Kopi til: